

Římané pod Atlasem

Na vrcholku antických sloupů si udělali hnízdo čápi, dole na kamenných blocích se vyhřívají ještětěrky, tu a tam mezi rozvaliny dolehne mečení koz, které se pasou opodál. Nebýt skupin turistů, byla by idyla přímo dokonalá. Ale i tak, stačí trocha fantazie a kameny se promění v živé ulice, po nichž krácejí římsí vojáci, obchodníci se předhánějící v nabídkách zboží a dobře situovaní občané se oddávají koupeli v lázních. Právě tak to tady totiž krátce po konci věku před Kristem a začátku toho našeho vypadalo.

Zbytky města Volubilis jsou největší římskou lokalitou v Maroku. A jako doklad poměrně dobře zachovalého koloniálního města na okraji Impéria bylo místo v roce 1997 zařazeno na seznam památek světového dědictví UNESCO.

Město žilo až do rozebrání

Římané ovšem nebyli první, kteří se rozhodli tady, na zelenajícím se úpatí Středního Atlasu, postavit město. Někdy ve 3. století př. Kr. se tu usadili obchodníci z Kartága. Až na základech jejich města pak o něco později vybudovali to své – a samozřejmě mnohem dokonalejší – Římané.

Volubilis se stal správním centrem celé této části římské Afriky. Odpovídal zejména za produkci obilí, kterému se ve zdejších úrodných krajích nadmíru dařilo, a za jeho vývoz do Říma. Volubilští měli za úkol také styky s berberskými kmeny, které se Římanům nikdy nepodařilo úplně podmanit.

Další osudy prosperujícího města se značně liší od jiných římských sídel. Když ve 3. století našeho letopočtu největší dobyvatelé své doby ztratili silné postavení i zde v Africe, Volubilis se neproměnil v pustnoucí město. Dokonce zde ještě několik staletí vydr-

FOTO: ARCHIV

INFORMACE

Volubilis leží asi 20 km severně od královského města Meknès a jen 3 km od svatého města Moulay Idriss. Otevřeno je denně od východu do západu slunce, vstupné je přibližně 20 dirhamů (asi 50 Kč). Hned u vchodu se vám budou nabízet

průvodci, kteří vás za úplatu provedou areálem. Pokud máte s sebou ale knižního průvodce s plánkem, jejich služby nepotřebujete. Více informací lze nalézt na stránkách: <http://lexicorient.com/morocco/volubilis.htm>

žela jako dorozumivací jazyk latina (jediná možnost pro směr různých národů od Berberů, Židů, Řeků až po Syřany). A to až do 7. století, kdy severní Afriku ovládli Arabové. Ale ani to nebyl konec. Lidé tu žili ještě dalších více než tisíc let. Až v 18. století se Volubilis vylidnil, když arabští vládci potřebovali stavební materiál na své honosné paláce v nedalekém městě Meknès. Prostě a jednoduše nařídili jedinečné památky rozebrat.

Sloupy, brána, mozaiky

Navzdory této smutné události je toho k vidění stále dost. Koneckonců jen málo zájezdů mířících do Maroka Volubilis ze svého programu vynechá. Výhodou je, že celý areál se rozkládá na poměrně malé ploše. Soudě podle zbytků zdí nezabíralo město víc než obdélník o rozměrech 800 x 600 m.

K nejpůsobivějším dochovaným stavbám patří vítězný oblouk, kapitol, lázně a bazilika. Nádherné jsou zdejší mozaiky, kterých tu lze vidět skoro tři desítky. Na atraktivitu jim dodává skutečnost, že zůstaly na svých původních místech. Tedy přesně tam, kam je římsí umělci kamínky po kamínku naskládali.

Středu města vévodí na vyvýšeném místě právě kapitol a bazilika postavené kolem veřejného prostranství (fóra) zhruba začátkem 3. století. Od vítězného oblouku vede vzhůru směrem do kopců hlavní třída Decumanus Maximus. Podél ní jsou po obou stranách roztroušeny zbytky domů, v jejichž základech se nacházejí nejhezčí z mozaik. Vyhlašované ukrývá zejména Venušin dům, kde se lze pokochat pohledem na jemnou práci u „obrazů“ nazvaných poetickými jmény Únos Hylase nymfami a Koupající se Diana. ●

ADÉLA POLÁKOVÁ